

Drets relacionats amb l'accés als medicaments i a altres productes sanitaris

Els usuaris tenen dret a obtenir els medicaments i els productes sanitaris necessaris per promoure, conservar o restablir la seva salut i, sobre aquest dret, enguany el Síndic ha iniciat dues actuacions d'ofici.

Una s'ha iniciat per investigar si es garanteix el dret dels usuaris d'adquirir els medicaments que els prescriguin amb recepta mèdica del CatSalut, atès que, d'una banda, arran de les notícies publicades en diversos mitjans de comunicació, el Síndic ha tingut coneixement que el CatSalut ha ajornat el pagament de la factura de la Seguretat Social a les farmàcies catalanes. I, d'altra banda, una persona s'ha queixat perquè a l'oficina de farmàcia l'han informat que no dispensen medicació receptada per la Seguretat Social, a causa del retard en el pagament de la factura a les farmàcies catalanes anunciada per l'Administració sanitària.

La situació de viabilitat econòmica complicada d'algunes oficines de farmàcia els fa difícil de fer front a les conseqüències econòmiques d'aquest retard i accedir a un crèdit amb una entitat bancària a títol individual. Això ha fet que es plantegin no dispensar medicaments de la Seguretat Social i facilitar només els que es paguin al comptat.

Aquesta situació podria provocar un risc de manca d'abastament de medicaments en algunes farmàcies i, consegüentment, afectar els drets dels usuaris a obtenir medicació i productes sanitaris necessaris per a la seva salut.

Tant la Llei 31/1991, de 13 de desembre, d'ordenació farmacèutica de Catalunya, com la Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, determinen l'obligació de les oficines de farmàcia de dispensar els medicaments que els demanin tant els particulars com el Sistema Nacional de Salut.

La situació descrita ha fet que el Síndic s'hagi dirigit al Departament de Salut i al Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya perquè l'informin sobre les mesures preses per garantir als usuaris l'adquisició dels medicaments que els prescriguin amb recepta mèdica del CatSalut.

L'altra actuació d'ofici s'ha obert sobre el dret d'accés dels usuaris a les oficines de farmàcia

fora de l'horari ordinari d'atenció al públic, ja que algunes farmàcies de la província de Barcelona han deixat de fer guàrdies nocturnes, després que diversos centres d'atenció primària deixessin de prestar atenció continuada a les nits en alguns municipis.

Aquests tancaments fan que hi pugui haver poblacions que no tinguin cap farmàcia de guàrdia al seu municipi durant les nits, i que els usuaris s'hagin de desplaçar a altres municipis a partir de les 22 hores.

Per les declaracions de la secretària de la Junta de Govern del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, sembla que els quatre col·legis de farmacèutics de Catalunya i el Departament de Salut van arribar a un acord i s'està confeccionant un nou model en l'atenció farmacèutica, per adaptar a la situació actual el que estableix el Decret 321/1996, d'1 d'octubre, sobre horaris d'atenció al públic, serveis d'urgències, vacances i tancament temporal voluntari de l'oficina de farmàcia, i sobre el nombre d'oficines de farmàcia en servei d'urgència.

Ajornar el pagament a les farmàcies de la factura de la Seguretat Social pot provocar una crisi d'abastament

Segons el que es publica als mitjans de comunicació, aquest nou model està basat en dos paràmetres: el primer és que si hi ha atenció continuada als ambulatoris, les farmàcies hauran de fer guàrdies de nit, i que si no n'hi ha tenen la possibilitat, si volen, de deixar de fer-ne. El segon criteri és que sempre s'ha de garantir que els usuaris estiguin com a màxim a mitja hora d'una farmàcia oberta, amb un mitjà de transport habitual, com podria ser el cotxe. Aquest nou model s'hauria de consolidar durant l'últim trimestre de 2011.

Atès que el Decret 321/1996, d'1 d'octubre, fixa que, en qualsevol cas, sempre s'ha de respectar que els nuclis de població tinguin accés a l'oficina de farmàcia en servei d'urgència més propera en un termini de quinze minuts com a màxim, amb un mitjà de transport habitual; i atès que es desconeix amb exactitud el caràcter de l'acord entre els col·legis de farmacèutics de Catalunya i el Departament de Salut, el Síndic

ha demanat informació al Col·legi de Farmacèutics de Barcelona i al departament esmentat.

Posteriorment, després de comprovar que la situació es repetia a les províncies de Girona i Lleida, s'ha ampliat l'actuació iniciada i també s'ha contactat amb els col·legis de farmacèutics d'aquestes províncies.

Cal connectar la prestació farmacèutica telemàtica entre comunitats autònomes

D'altra banda, els problemes amb què s'han trobat algunes persones desplaçades a Catalunya per obtenir receptes per a la renovació del tractament prescrit han estat l'objecte d'alguna de les queixes que el Síndic ha tramitat aquest any.

En aquests casos, malgrat que no s'ha constatat un tracte discriminatori envers aquestes

persones, les reclamacions plantejades són indicatives de situacions de desinformació o d'informació insuficient i, en aquest sentit, el Síndic ha suggerit que es dicti alguna instrucció per aclarir dubtes i que el Servei Català de la Salut treballi perquè sigui possible connectar amb els sistemes de tramitació telemàtica de farmàcia d'altres comunitats autònomes.

Així mateix, també s'han tractat les sol·licituds de canvi de nivell de cobertura de la prestació farmacèutica, de general a gratuïta.

Ja fa anys que el Síndic ha posat de manifest la inseguretats jurídica i la indefensió que produeix a les persones afectades el fet que el dret a la prestació farmacèutica de farmàcia gratuïta en situacions excepcionals i finançada pel CatSalut no estigui regulat.

De fet, el Departament de Salut va acceptar la recomanació que el Síndic va fer l'any 2008 perquè es definissin reglamentàriament les condicions d'accés i els criteris de concessió. Tanmateix, a data d'avui encara no s'ha regulat i es continuen rebent queixes.

Queixa 00844/2011

El promotor de la queixa és una persona jubilada, resident a Saragossa, que passa habitualment cinc o sis mesos l'any a Salou, on té un apartament. Exposa les dificultats amb què es va trobar l'estiu de 2010 perquè al CAP de Salou li lliuressin les receptes dels medicaments que necessitava. Afegeix que durant vint-i-dos anys que fa que va a Salou, mai abans no havia tingut cap problema.

El Síndic ha instat el Departament de Salut a accelerar el procediment per facilitar la coordinació de la prestació farmacèutica de persones desplaçades i el model estatal homogeni per fer operativa la interconnexió telemàtica de la prestació farmacèutica entre comunitats en què treballa actualment l'SCS.

[Pàgines extretes de l'Informe Anual 2011. Per accedir-hi, clica aquí](#)